

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

Tárgy

614.5

Hely

Idő

"1912"

Személy

Helyszám

Szerző

Cím

Hogyan terjed a betegség?

Forrás:

Világ

Bp

(Hely)

1912. IX. 10

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Oldalsz.

FŐVÁROS

Hogyan terjed a betegség?

— A legkönnyelműbb város —

Hivatalos jelentések ritkán szoktak szenzációsak, meglepők, valami túlságosan érdekesek lenni. A szürke és száraz statisztikai adatok mögött lappangó sok-sok érdekesség elveszik; mire a hivatalfőnökök dolgozószobájából a bizottságok elé ér. A közigazgatási bizottság mai ülése, a tiszti főorvos mai jelentése eltért ebben a tekintetben a rendes sablontól. Magyarevits Mladen, tiszti főorvos rendes havi jelentésével kapcsolatban elmondott néhány esetet, mely megdöbbentően mutatja, milyen felületességgel, könnyelműséggel, hozzá nem értéssel fogja fel a közegészségügyet a főváros közönsége. Ha nem állna az esetek és adatok mögött a tiszti főorvos tekintélye, aligha hinnék ezeket a megdöbbentő eseteket, annyira meglepők, annyira hihetetlenek. Komoly és veszedelmes ragályokat olyan játszi könnyelműséggel, olyan képtelen nemtörődomséggel kezeli a közönség; mintha nem egy milliós város nagy érdekeiről, hanem egy fületlen pitykéről lenne szó. Itt még nem alakult ki az a felfogás, hogy a járvány, a ragályos betegség nemcsak annak baj, aki megkapja, de baja, ártó veszedelme a köznek. Másképp alig történtek volna meg azok a szinte hihetetlen esetek, melyeket a tiszti főorvos ma elmondott.

Három példát hozott fel erre vonatkozólag Magyarevits Mladen.

A VII. ker. Wagner-utca 9. számú házában augusztus második felében husz megbetegedés történt. Dacára annak, hogy a kerületi tiszti orvos minden egyes esetben a legszigorubbán végrehajtotta az összes óvintézkedéseket, mégis azt tapasztalták, hogy a házban a megbetegedések nem szűnnek meg. Erre megvizsgálták a házban lakó összes gyermekeket és kiderült, hogy hat olyan beteg gyermek volt a házban, amelyekről a hatóságnak — minthogy senki be nem jelentette — tudomása nem volt. Mikor erre rájöttek, a házban lakó összes embereket és a ház összes helyiségeit fertőtlenítették s azóta újabb megbetegedés a házban nem fordult elő.

A zebegényi szünidei gyermektelepen, ahol 99 gyermek üdült, augusztus 20-án skarláteset fordult elő, augusztus 25-én egy difteritisz- és egy újabb skarlátesetet konstatáltak. A tiszti főorvos külön vasuti kocsiban az összes gyermekeket a fővárosba hozatta és a pályaudvarról egyenesen a fertőtlenítő intézetbe vitette. A fertőtlenítést megelőző vizsgálat folyamán kitűnt, hogy az üdülő gyermekek között hat olyan skarlátbeteg gyermek volt, amelyekről a hatóságnak csodálatos módon tudomása nem volt.

A harmadik esetben Kassáról, ahol nagy skarlátjárvány van, hoztak két beteg gyermeket, akik természetesen tovább cipelték a fertőzést. A szerencse azonban az, hogy a skarlátmegbetegedések általában véve enyhe lefolyásúak.

A jelentés kapcsán dr. Feleki Béla rámutatott arra, hogy a skarlát ellen fokozott védekezésre van szükség, mert ha a megbetegedés maga enyhe lefolyású is, olyan utóbajokkal jár, amelyek esetleg örökre tönkretesznek existenciákat. Rendkívüli eszközökhöz kell folyamodni és

ezért arra kérte a tiszti főorvost, hogy olyan intézkedések megtételére tegyen előterjesztést, a melyekkel a járványnak gátat lehet vetni.

Dr. Magyarevits Mladen tiszti főorvos válaszolt erre a fölszólalásra és konstatálta, hogy a kontinensnek nincs olyan városa, ahová annyira importálnák a betegségeket, mint éppen Budapestre. Ő a maga részéről a legszigorubb intézkedéseket fogja megtenni, hogy a betegségek terjedését gátolja és azok ellen, akik a betegséget becipelik, folyamatba fogja tenni a megtorló eljárást. A bizottság a jelentést tudomásul vette.

Ilyen körülmények közt aztán nem csodálkozhatunk azon, hogy a tiszti főorvos jelentésében a következő adatok vannak:

A hevenyfertőző-kórok összes száma 730, tehát 105-tel több volt, mint júliusban. Ezt az emelkedést nagyobb részében a skarlátmegbetegedések idézték elő, mert míg a tifusz-esetek csak 44-gyel emelkedtek, addig a skarlátmegbetegedések száma 177-tel szaporodott. A többi hevenyfertőző-kórok közül emelkedést mutat a ronsoló torok- és gégelob (+5), a lépfene (+2) és a trachoma (+38). A trachoma 75 esetben fordult elő, ezek közül azonban 63 volt a vidéki és csak 12 a fővárosi. Ellenben csökkent: a kanyaró (-81), a számarhurut (-26), a gyermekágyi láz (-1), a bányahimlő (-30), a járványos fültőmirigylob (-19), a veszettség (-1) és a paralysis infantilis (-3). Élve született 1896 gyermek. A halálozások száma augusztus havában 141-gyel kevesebb volt, mint a múlt év megfelelő időszakában. A köz- és magánkórházakban 12.525 fekvő és 10.222 járó beteget gyógykezelték. A hajléktalanok menhelyének négy menházában összesen 19.621 személy kapott szállást. A Budapesti Szanatórium-Egyesület tüdőbeteg gondozó-intézetében jelentkezett 396 beteg.